ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

1701 ΔΙΚΤΥΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ εργαστήριο

2ο Εργαστήριο

Στόχος Α

Εισαγωγή στο επίπεδο εφαρμογής του μοντέλου πρωτοκόλλων του TCP/IP. Μελέτη των πρωτοκόλλων επιπέδου εφαρμογής TELNET και SSH

A1) Wireshark - ΤΕLΝΕΤ διαδικασία

Το TELNET (TELetype NETwork Protocol) είναι πρωτόκολλο αρχιτεκτονικής πελάτη/εξυπηρετητή (client/server) για το επίπεδο εφαρμογής (L5). Χρησιμοποιείται για απομακρυσμένη σύνδεση (remote connection) στην γραμμή εντολών του λειτουργικού συστήματος ενός υπολογιστή (host). Στο πρώιμο internet χρησιμοποιούταν για την σύνδεση σε τερματικά (terminal), σταθμούς εργασίας που αποτελούταν μόνο από οθόνη και πληκτρολόγιο. Έτσι διεκπεραιώνει μια μεταφορά απλού κειμένου από και προς τον host.

- Χρησιμοποιείστε την IP διεύθυνση του server που σας δόθηκε για το εργαστήριο {IP} και έχετε ήδη βρει ή κάντε ping την {Διεύθυνση} του για να την δείτε. Εφαρμόστε το παρακάτω φίλτρο στο wireshark ως εξής:
  - telnet and (ip.src == {IP} or ip.dst == {IP}) ↓
- Θα πρέπει να μην εμφανίζεται καμία γραμμή στο πρώτο μέρος της διεπαφής του Wireshark. Επιλέξτε εκκίνηση καταγραφής κίνησης.
- Ανοίξτε ένα τερματικό και πληκτρολογήστε telnet {Διεύθυνση}. Η εφαρμογή αυτή είναι ένας πελάτης telnet για την γραμμή του λειτουργικού συστήματος
- Στην προτροπή Login πληκτρολογήστε το user1
- Στην προτροπή Password πληκτρολογήστε n3tl@b
- Θα σας εμφανιστεί ένα μήνυμα καλωσορίσματος και θα σας δοθεί μια προτροπή (prompt)
   για να πληκτρολογήσετε τις εντολές σας. Βρίσκεστε στην γραμμή εντολών του λειτουργικού συστήματος ενός remote host.
- Ανάλογα με το αν το απομακρυσμένο μηχάνημα είναι Windows ή Unix μπορείτε να τρέξετε εντολές όπως εμφάνιση περιεχομένων του καταλόγου με dir (Windows) και ls -al (Linux).
- Πληκτρολογήστε την εντολή **exit** για να αποσυνδεθείτε από τον host.
- Σταματήστε την καταγραφή στο Wireshark.

Ερωτήσεις Wireshark - ΤΕLNΕΤ διαδικασία

- **E2.1** Τι κάνει το φίλτρο που εφαρμόσατε στο Wireshark;
- **E2.2** Για κάθε επίπεδο του μοντέλου πρωτοκόλλων του TCP/IP καταγράψτε όσα χρησιμοποιούνται κατά την επικοινωνία του TELNET client με τον TELNET server.
- **E2.3** Καταγράψτε τα source IP/port και τα destination IP/port της επικοινωνίας, που χρησιμοποιήθηκαν κατά την συνεδρία (session) με TELNET. Διαχωρίστε τα αιτήματα (requests) από τις αποκρίσεις (replies).
- **E2.5** Ποιο είναι το πρωτόκολλο επιπέδου μεταφοράς (L4) που χρησιμοποιεί το πρωτόκολλο επιπέδου εφαρμογής (L5) TELNET;
- **E2.6** Σε ποιον αριθμό port αναμένει requests ένας TELNET server;

- **E2.7** Καταγράψτε τα source και destination port που χρησιμοποιήθηκαν για να στείλει ο TELNET server τα replies στον TELNET client
- **E2.8** Στο μεσαίο panel του Wireshark πατήστε το ▶ Telnet ώστε να επεκταθούν τα δεδομένα του μηνύματος TELNET. Διατρέξτε την λίστα του άνω panel της διεπαφής του Wireshark. Τα πρώτα μηνύματα που ανταλλάσσουν τα δύο μέρη της επικοινωνίας, client και server, αφορούν στις ρυθμίσεις που θα χρησιμοποιηθούν. Μπορείτε να βρείτε και να διαβάσετε το μήνυμα υποδοχής του server;
- **E2.8** Τι παρατηρείτε αν συνεχίσετε να διαβάζετε το κείμενο στα επόμενα μηνύματα μετά την αποστολή της λέξης «password» από τον server;
- **E2.9** Αν σκεφτούμε το μοντέλο OSI των 7 επιπέδων και την διαπίστωση που κάνατε στο E2.8, ποια είναι η λύση στο πρόβλημα και σε ποιο επίπεδο θα την τοποθετούσατε.

A2) Wireshark - SSH διαδικασία

Το **SSH** (Secure **SH**ell) είναι πρωτόκολλο αρχιτεκτονικής πελάτη/εξυπηρετητή (client/server) για το επίπεδο εφαρμογής (L5). Και αυτό χρησιμοποιείται για απομακρυσμένη σύνδεση (remote connection) στην γραμμή εντολών του λειτουργικού συστήματος ενός υπολογιστή (host), κυρίως σε συστήματα Linux. Η ειδοποιός διαφορά είναι ότι χρησιμοποιεί κρυπτογράφηση (encryption) των δεδομένων (data encryption) που ανταλλάσσονται. Αρχίστε μια SSH σύνδεση στον εξυπηρετητή της σχολής aetos.it.teithe.gr και καταγράψτε την κίνηση με το Wireshark.

Ερωτήσεις Wireshark - SSH διαδικασία

- **E2.10** Για κάθε επίπεδο της στοίβας πρωτοκόλλων διαδικτύου καταγράψτε όσα χρησιμοποιούνται στην επικοινωνία του SSH client με τον SSH server.
- **E2.11** Καταγράψτε τα source IP/port και τα destination IP/port της επικοινωνίας, που χρησιμοποιήθηκαν κατά την συνεδρία (session) με SSH. Διαχωρίστε τα αιτήματα (requests) από τις αποκρίσεις (replies).
- **E2.12** Ποιο είναι το πρωτόκολλο επιπέδου μεταφοράς (L4) που χρησιμοποιεί το πρωτόκολλο επιπέδου εφαρμογής (L5) SSH:
- **E2.13** Σε ποιο port number αναμένει requests ένας SSH server;
- **E2.14** Όταν εμφανίζονται στο μεσαίο panel δεδομένα του μηνύματος SSH μπορείτε να διαβάσετε το κείμενο; Γιατί;

A3) Wireshark - RDP διαδικασία

Το Remote Desktop Protocol (RDP) είναι πρωτόκολλο αρχιτεκτονικής πελάτη/εξυπηρετητή (client/server) της Microsoft για το επίπεδο εφαρμογής (L5). Χρησιμοποιείται για απομακρυσμένη σύνδεση (remote connection) σε γραφικό περιβάλλον Windows τόσο σε client εκδόσεις όσο και σε server. Χρησιμοποιεί κρυπτογράφηση και αλγορίθμους συμπίεσης δεδομένων για την απεικόνιση των παραθύρων και την απροβλημάτιστη λειτουργία ποντικιού.

- Πατήστε Win+R και εκτελέστε την εντολή mstsc.
- Δώστε στο παράθυρο την διεύθυνση του δοκιμαστικού server.
- Τα διαπιστευτήρια (credentials) είναι όνομα χρήστη user1 και κωδικός n3tl@b.
- $\Sigma \tau o$ «Do you want to connect despite these certificate errors" $\alpha \pi \alpha v \tau \dot{\eta} \sigma \tau \epsilon \ Y e s$
- **E2.15** Μελετήστε το RDP με βάση την εμπειρία που αποκτήσατε με το TELNET και το SSH.

Στόχος Β

- Προσομοίωση του διαλόγου των πρωτοκόλλων επιπέδου εφαρμογής HTTP και SMTP.
- Χρήση του dig για ερωτήματα DNS.
- Γνωριμία με εργαλεία εποπτείας δικτυακής λειτουργίας εφαρμογών.

Β1) ΗΤΤΡ διάλογος

Χρησιμοποιούμε το telnet για να προσομοιώσουμε τα μηνύματα που ανταλλάσσονται στο πρωτόκολλο HTTP που είναι επιπέδου εφαρμογής (L5) και χρησιμοποιείται στο web.

- Εκτέλεση την εντολής telnet testbed.it.teithe.gr 80
- Σε λειτουργικό Windows πατήστε CTRL+] ώστε να βγει η προτροπή Microsoft Telnet>
- Εκτελέστε set localecho 🔟 🔟 το δεύτερο είναι για να επιστρέψετε στον διάλογο
- Στην συνέχεια πληκτρολογήστε τα παρακάτω και στο τέλος μία κενή γραμμή
   GET /
- Θα εμφανιστεί αναγνώσιμο κείμενο που τελειώνει με Connection to host lost.

E2.16 Τι διαβάζετε ως απόκριση από τον web server;.

B2) SMTP διάλογος client/server

Χρησιμοποιούμε το telnet για να προσομοιώσουμε τα μηνύματα που ανταλλάσσονται στο πρωτόκολλο STMP που είναι επιπέδου εφαρμογής (L5) και χρησιμοποιείται για την αποστολή email. Το πρόβλημα της ανεπιθύμητης αλληλογραφίας (spam) έχει οδηγήσει στην δημιουργία πολλών επιπλέον πεδίων στα μηνύματα του πρωτοκόλλου αλλά και επεκτάσεις στο σύστημα DNS. Ο παρακάτω απλά διάλογος έχει μόνο εκπαιδευτικό χαρακτήρα και θα ταξινομούνταν από τα περισσότερα συστήματα ως spam. Χρησιμοποιήστε εδώ μόνο το ιδρυματικό e-mail σας.

- Εκτέλεση την εντολής telnet smtp.it.teithe.gr 25
- Με μπλε είναι η απόκριση από τον SERVER. Με μαύρο το κείμενο που θα κάνετε copypaste ή θα πληκτρολογήσετε χωρίς λάθη καθώς και τα backspace αποστέλλονται στον server.

^{*} Σημείωση: Μπορεί να υπάρχουν μερικές διαφορές της έκδοσης που έχει χρησιμοποιηθεί για την συγγραφή του κειμένου για το εργαστήριο σε σχέση με την έκδοση του λογισμικού του Εργαστηρίου.

```
Your friend,↓
Bob↓
.
S: 250 Ok: queued as 12345
C: QUIT↓
S: 221 Bye
```

B3) DIG(1) - DNS

Το dig είναι εργαλείο για το πρωτόκολλο DNS. Με αυτό μπορείτε να απευθύνετε ερωτήσεις σε οποιονδήποτε DNS server. Υπάρχει άμεσα διαθέσιμο σε Linux.

- Για Windows κατεβάστε και αποσυμπιέστε το Bind από την διεύθυνση https://downloads.isc.org/isc/bind9/9.14.7/BIND9.14.7.x64.zip
   Ίσως χρειαστεί να κατεβάσετε και να εγκαταστήσετε το
   Visual C++ Redistributable for Visual Studio 2012
   από την διεύθυνση https://www.microsoft.com/en-us/download/details.aspx?id=30679
- Πηγαίνουμε σε γραμμή εργασιών στα Windows και αλλάζουμε κατάλογο σε αυτόν που αποσυμπιέσαμε το Bind.
- Εκτελούμε την εντολή nslookup
- Πληκτρολογήστε όποια διεύθυνση θέλετε και πατήστε enter. Θα δείτε ποιον DNS server χρησιμοποιεί το μηχάνημα σας και το name resolution.
- Για να δούμε τους κεντρικούς servers του διαδικτύου (DNS root servers):
   dig
- Για να δούμε ποιος sever θα παραλάβει την αλληλογραφία για τον ιδρυματικό μας λογαριασμό που τελειώνει σε @it.teithe.gr: dig it.teithe.gr MX
- Για να δούμε σε ποιοι DNS servers διαχειρίζονται τις ονομασίες της σχολής:
   dig iee.ihu.gr NS
- Για αντίστροφο DNS (reverse DNS) δίνουμε IP address:
   dig -x 195.251.123.232
- Για εκτέλεση του ερωτήματος μέσω του DNS server της Google και όχι μέσω της σχολής τρέχουμε:

```
dig @8.8.8.8 www.ihu.gr
```

Ερωτήσεις DIG(1) - DNS

Ε2.17 Προσπαθήστε να χρησιμοποιήσετε τις ίδιες εντολές με όποιους εξυπηρετητές θέλετε.

E2.18 Βρείτε τον DNS Server ο οποίο έχει δηλωμένο τον δοκιμαστικό server που σας δόθηκε στο εργαστήριο.

E2.19 Βρείτε τον ΜΧ για τον χώρο ονομάτων (domain) του ΔΙ.ΠΑ.Ε.

B4) Εποπτεία (Monitoring) Δικτυακής Λειτουργίας Εφαρμογών

Για την εύρεση πληροφοριών δικτυακών διεργασιών σε λειτουργικά συστήματα Unix χρησιμοποιούνται οι επόμενες εντολές.

- Η εντολή netstat, μπορεί να δείχνει στον τελικό χρήστη πληροφορίες για δικτυακές διεργασίες σε εκτέλεση σε ένα λειτουργικό σύστημα. Για περισσότερες πληροφορίες man netstat
- Η εντολή **1sof**, μπορεί, μεταξύ των άλλων, να σας δείχνει τα ανοιχτά αρχεία και τις διεργασίες που έχουν ανοίξει αυτά τα αρχεία. Για περισσότερες πληροφορίες man lsof
- Με την εντολή ps -eaf σας εμφανίζονται οι διεργασίες του ΛΣ. Σε Ubuntu υπάρχει η htop.
- Με την εντολή whereis μπορείτε να βρείτε το PATH που υπάρχει το εκτελέσιμο αρχείο μιας εφαρμογής.

Για τις αντίστοιχες πληροφορίες σε λειτουργικά Windows τρέξτε ως administrator.

- Η εντολή netstat, μπορεί να δείχνει στον τελικό χρήστη πληροφορίες για δικτυακές διεργασίες σε εκτέλεση σε ένα λειτουργικό σύστημα. Για περισσότερες πληροφορίες man netstat
- Το σύνολο εργαλείων γραμμής εντολών αλλά και GUI που λέγεται https://docs.microsoft.com/en-us/sysinternals/downloads/sysinternals-suite

Process Explorer (procexp64.exe) Process Explorer - Sysinternals: www.sysinternals.com [ATLANTIS\Developer] (Administrator) - - X File Options View Process Find Users Help CPU Private Bytes Working Set PID Description Company Name I/O Re. I/O Write Bytes Network Receiv ☐ System 160 K 5 632 K 622 MB 41 4 MB 501 B 0.25 n/a Hardware Interrupts and Interupts 0 K 0 K smss.exe 540 K 1.364 K 276 Windows Session Manager Microsoft Corporation < 0.01 3.372 K 6.396 K 356 Client Server Runtime Pr... Microsoft Corporation 1.3 MB ■ wininit.exe 4.888 K 404 Windows Start-Up Applic... Microsoft Corporation 1.672 K 14.0 KB 5.412 K 9.548 K 480 Services and Controller a... Microsoft Corporation 483.1 KB 984.6 KB svchost.exe
 svchost.exe 4.196 K 9.960 K 616 Host Process for Window... Microsoft Corporation WmiPrvSF exe 2 720 K 7 164 K 2216 WMI Provider Host Microsoft Comoration < 0.01 9.916 K 20.6 KB 82.5 KB ▼ VBoxService.exe 4.088 K 676 VirtualBox Guest Addition... Oracle Corporation svchost.exe 4.104 K 8.252 K 744 Host Process for Window... Microsoft Corporation ■ svchost.exe 17.796 K 20.332 K 840 Host Process for Window... Microsoft Corporation 6.3 MB 1.2 MB audioda.exe

TCP View (tcpview.exe) 🔬 TCPView - Sysinternals: www.sysinternals.com - - X File Options Process View Help **■** A → ② Sent Packets Sent Bytes Protocol Local Address Local Port Remote Address Remote Port Rovd Packets Rovd Bytes firefox.exe svchost.exe firefox.exe firefox.exe 49935 server-52-222-158... ESTABLISHED 1.917 ESTABLISHED atlantis.speedport 365 127 60 2932 atlantis.speedport... ATLANTIS ec2-35-166-229-1... https localhost 49827 ESTABLISHED localhost 49827 server-52-222-158... https ATLANTIS 0 **ESTABLISHED** firefox.exe | [System Proc... 2932 TIME_WAIT LISTENING ESTABLISHED atlantis.speedport. ATLANTIS 49930 Agent.exe firefox.exe firefox.exe firefox.exe firefox.exe firefox.exe 308 ATLANTIS localhost localhost localhost localhost 65.55.44.109 3268 3268 1948 1948 2932 2560 ATLANTIS 49828 49829 49829 49832 49833 49904 ATLANTIS ESTABLISHED firefox.exe **ESTABLISHED** firefox.exe ATLANTIS localhost 49906 **ESTABLISHED** ESTABLISHED firefox exe 2932 atlantis speedport... 49933 server-143-204-21... https 36.75.98.34.bc.ao... https ESTABLISHED Endpoints: 66 Established: 15 Listening: 24 Time Wait: 2 Close Wait: 0

Βήματα για Unix:

Σύνδεση στο CLI του testbed.it.teithe.gr

CPU Usage: 0.97% Commit Charge: 8.53% Processes: 42 Physical Usage: 17.47%

- Εκτέλεση της εντολής netstat -4atn. Με αυτήν την εντολή σας παρουσιάζονται οι δικτυακές διεργασίες που χρησιμοποιούν το πρωτόκολλο μεταφοράς TCP. Παρατηρήστε την πρώτη, την τέταρτη και την πέμπτη στήλη (Proto, Local Address, Foreign Address). Στο proto φαίνεται το πρωτόκολλο μεταφοράς που χρησιμοποιείται, στο Local Address είναι ο συνδυασμός.
- Εκτέλεση της εντολής netstat -4aun. Με αυτήν την εντολή σας παρουσιάζονται οι δικτυακές διεργασίες που χρησιμοποιούν το πρωτόκολλο μεταφοράς UDP. Παρατηρήστε την πρώτη, την τέταρτη και την πέμπτη στήλη (Proto, Local Address, Foreign Address).
- Εκτέλεση της εντολής sudo lsof -n -P -i4TCP. Με αυτήν την εντολή σας παρουσιάζονται οι διεργασίες σε εκτέλεση και τα αρχεία που χρησιμοποιούν. Δηλαδή τα ονόματα των προγραμμάτων σε εκτέλεση. ΟΙ στήλες που σας ενδιαφέρουν, COMMAND, PID, NODE και NAME. Οπου COMMAND το όνομα του προγράμματος, PID ο αριθμός διεργασίες, NODE ο τύπος του πρωτοκόλλου του επιπέδου μεταφοράς στην περίπτωσή μας και NAME ο συνδυασμός ονόματος και αριθμός θύρας.

- Εκτέλεση της εντολής **sudo lsof -n -P -i4UDP** με τον ίδιο τρόπο για το πρωτόκολλο μεταφοράς UDP.
- Εκτέλεση της εντολής ps -eaf. Τα πεδία που σας παρουσιάζονται είναι τα UID, PID, PPID, C, STIME, TTY, TIME και CMD. Το CMD παρουσιάζει το PATH του προγράμματος σε εκτέλεση.

Ερωτήσεις Εποπτεία (Monitoring) Δικτυακής Λειτουργίας Εφαρμογών

- **E2.20** Καταγράψτε με το κατάλληλο εργαλείο μέσα σε ένα αρχείο (όχι χειροκίνητα) τις δικτυακές διεργασίες που λειτουργούν στο ΛΣ για το πρωτόκολλο TCP.
- **E2.21** Καταγράψτε τις διεργασίες που λειτουργούν στο ΛΣ για το πρωτόκολλο UDP.
- Ε2.22 Πόσα διαφορετικά πρωτόκολλα επιπέδου μεταφοράς (L4) εντοπίσατε;
- **E2.23** Στα Windows ποια είναι η ονομασία του εκτελέσιμου του κεντρικού υποσυστήματος "Host Process for Windows Services"
- **E2.24** Καταγράψτε τις διαφορετικές θύρες στις οποίες αναμένει ερωτήματα το "Host Process for Windows Services".
- **E2.25** Με μια αναζήτηση στο διαδίκτυο βρείτε ποιες είναι οι θύρες που εμφανίζονται στο tcpview με την ονομασία των πρωτοκόλλων τους για τα netbios-ns, ws-discovery, microsoft-ds. Πως θα αναλύατε την λειτουργία τους με το Wireshark.